

**Stanowisko Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji (PIIT)
do Komisji Europejskiej w sprawie projektu aktu delegowanego - Ares(2020)4402575
(dotyczącego regulacji stawek FTR/MTR)**

W związku z prowadzonymi konsultacjami projektu aktu delegowanego - Ares(2020)4402575 (dotyczącego regulacji stawek FTR/MTR, niniejszym przedstawiamy stanowisko.

1. Na wstępie pragniemy podkreślić, iż wprowadzenie aktu delegowanego powinno być odroczone przynajmniej o 1 rok, w szczególności ze względu na:
 - a) stojące przed operatorami mobilnymi wyzwanie w postaci budowy i rozwoju sieci 5G
 - b) istnienie na rynku dużej niepewności wynikającej z przebiegu pandemii covid 19 w dłuższym terminie,
Powyższe czynniki są w szczególności dostrzegane i adresowane przez Komisję Europejską (COMMISSION RECOMMENDATION of 18.9.2020 on a common Union toolbox for reducing the cost of deploying very high capacity networks and ensuring timely and investment-friendly access to 5G radio spectrum, to foster connectivity in support of economic recovery from the COVID-19 crisis in the Union);
2. Mając na uwadze, iż wprowadzenie stawek MTR/FTR określonych konsultowanym aktem delegowanym wymagać będzie zmian umów międzyoperatorskich w tym przedmiocie - zarówno umów z partnerami zagranicznymi jak i umów pomiędzy operatorami krajowymi, termin na dostosowanie się polskich operatorów do wymogów regulacji powinien zostać określony w odniesieniu do momentu, gdy możliwe będzie określenie stawki MTR/FTR wyrażonej w PLN czyli 2 marca 2021 r. Mając na uwadze ilość umów wymagających zmiany, okres dwóch miesięcy wydaje się niewystarczającym na wprowadzenie wszystkich niezbędnych zmian. Izba postuluje, zatem aby czas na wdrożenie regulacji określić na 3 miesiące od daty opublikowania kursów referencyjnych umożliwiających obliczenie maksymalnych stawek MTR/FTR wyrażonych w walucie krajowej.
3. Izba wnioskuje, aby harmonogram dostosowania stawek MTR do poziomu określonego przez KE wynosił 4 lata, przy jednoczesnym określeniu maksymalnej stawki MTR w pierwszym roku obowiązywania regulacji na 0,8 cE/min.
4. Izba zwraca uwagę na fakt, iż niejednokrotnie możliwość zakończenia połączeń w sieci partnera zagranicznego istnieje tylko przy udziale pośrednika – operatora tranzytującego połączenie, przy braku możliwości, terminowania połączenia bezpośrednio na punkcie styku z danym operatorem. W takiej sytuacji pojawia się ryzyko, że nawet w przypadku gdy dany operator zagraniczny formalnie stosuje stawkę MTR/FTR na poziomie zbliżonym do tych regulowanych w akcie delegowanym, to faktycznie uniemożliwia się operatorom z obszaru EOG terminowania połączeń po takich stawkach. Obowiązek zapewnienia stawek MTR/FTR na poziomie określonym w konsultowanym dokumencie powinien zostać obwarowany zastrzeżeniem, że dotyczy to ruchu od operatorów, z którymi możliwym jest ustanowienie bezpośredniego punktu styku sieci.
5. Zwracamy uwagę, iż niskie stawki za zakończenie połączeń inicjowanych w krajach UE będą prowadziły do nasilenia się zjawiska nadużyć na rynku w postaci podmiany numerów dla połączeń

spoza UE na numery z zakresów obowiązujących w UE. W Polsce doświadczamy przypadków podmiany numery w celu korzystania z rozliczeń PSI w usłudze zakończenia połączeń z zagranicy czy też stawki regulowanej MTR. W związku z tym, wprowadzenie aktu delegowanego powinno być wsparte wprowadzeniem adekwatnych zapisów antyfraudowych, w szczególności zakazem podmiany numeru A.

6. Izba zwraca uwagę, że do połączeń zakańczanych na numery, na których świadczone są usługi o podwyższonej opłacie, usługi bezpłatne, czy z podziałem kosztów nie powinna mieć zastosowania niniejsza regulacja. Przykładowo - dla połączeń bezpłatnych występuje na rynku hurtowym odwrócony model płatności.

W opinii Izby, model rozliczeń za połączenia na numery, na których świadczone są usługi o podwyższonej opłacie nie powinien być objęty przedmiotową regulacją, gdyż regulatorzy krajowi, stwierdzili w ramach analiz rynku zakończeń, że rynek zakończeń do numerów niegeograficznych jest rynkiem konkurencyjnym i nie wymaga regulacji. Alternatywnie, rozliczenia za numery o podwyższonej opłacie mogłyby zostać objęte regulacją jak połączenia na takie numery w ramach regulacji roamingowych. W rozporządzeniu roamingowym przewidziano (tutaj dla abonenta detalicznego) model rozliczeń mający postać: opłata za ruch (min/SMS) + opłata za контент. Wydaje się zatem zasadnym aby na międzyoperatorskim rynku hurtowym zastosować podobny model rozliczeń.

7. Mając na uwadze, iż usługa kolokacji oraz udogodnienia towarzyszące są usługami odrębnymi od usługi hurtowego zakańczania połączeń, a także z uwagi na fakt, że koszty te nie były uwzględniane w modelach stawek MTR i FTR przygotowanych przez firmę Axon dla KE, nie powinny one być ujęte w stawkach MTR i FTR.

8. Jednocześnie PIIT pragnie zwrócić uwagę Komisji Europejskiej także na następujące zagadnienia:

- a) wdrażanie regulacji w zakresie współpracy międzyoperatorskiej nie powinny powodować dodatkowego ryzyka działalności operatorskiej wynikającej z podejmowanych działań regulacyjnych. Jeśli celem regulacji KE jest ujednoczenie stawki MTR/FTR na poziomie UE, to niedopuszczalnym jest doprowadzenie do sytuacji gdy powstanie asymetria stawek MTR oraz stawek FTR pomiędzy operatorami z poszczególnych krajów obszaru EOGW związku z tym, należy zapewnić że:

- żaden operator na terenie UE prowadzący działalność na terenie UE, nie będzie mógł pobierać stawki MTR/FTR wyższej niż określona w danych okresach w akcie delegowanym. Konstrukcja aktu delegowanego może prowadzić do sytuacji, w której w przypadku nie zaimplementowania przepisów EKŁE do prawa krajowego państwa członkowskiego, operator działający w takim kraju może nie zostać objęty obowiązkiem stosowania stawek MTR/FTR określonych w akcie delegowanym.

Dopuszczenie do tej sytuacji tj. asymetrii stawek za hurtowe zakańczanie połączeń w sieciach operatorów skutkować będzie powstaniem pola do nadużyć telekomunikacyjnych/ sztucznego ruchu w celu skorzystania z arbitrażu kosztowego.

- operatorzy świadczący usługę hurtowego zakończenia połączeń we własnej sieci nie będą mogli żądać / oczekiwać realizacji usługi MTR/FTR za pośrednictwem innego podmiotu (poprzez tranzyt), którego rola polegałaby maksymalizacji przychodu poprzez stosowanie wysokich stawek za

transzycie połączeń do sieci przedmiotowego operatora. Takie działanie powinno być określone w akcie delegowanym, jako nadużycie.

W ocenie PIIT, powyżej opisane zasady są niezbędne w celu zapewnienia równoprawnych warunków konkurencji, funkcjonowania operatorów telekomunikacyjnych działających w Polsce względem operatorów z pozostałych krajów członkowskich.

9. Należy mieć na uwadze, iż występują różne modele rozliczenia połączeń z numerami premium, freephone, AUS itd w poszczególnych krajach UE. W związku z tym:
 - a) istnieje bardzo wysokie prawdopodobieństwo, iż rozliczenia te będą różnić się między krajami, czy też między operatorami w danym kraju;
 - b) połączenia na ten numery nie są traktowane, jako element rynku FTR/MTR, ponieważ zawierają w sobie opłatę za „treść”;
 - c) niezbędne jest też rozstrzygnięcie dostępności numerów premium, freephone, AUS działających na terenie UE. Ma to istotne znaczenie dla ofert detalicznych, a w konsekwencji akt delegowany powinien uwzględniać występowanie różnic w regulacji usług telekomunikacyjnych premium, freephone, AUS na rynku detalicznym, pomiędzy krajami.

Wobec powyższych istotnych wątpliwości, w ocenie PIIT należy:

- a) usunąć z aktu delegowanego zapisów dotyczących rozliczeń na numery premium freephone, AUS jako wykraczające poza zakres delegacji.
 - b) w przypadku gdy powyższe działanie nie będzie możliwe, zapewnienie operatorom 24 miesięcznego okres przejściowego na wypracowanie i wdrożenie zmian w tym zakresie, uwzględniających specyfikę krajową.
10. Projekt aktu delegowanego powoduje istotne zmiany w modelu rozliczeń dla połączeń MTR/FTR inicjowanych z obszaru spoza EOG. W szczególności zwracamy uwagę, iż:
 - a) wszelkie listy krajów/operatorów tworzonych na poziomie KE będą nieefektywne, ponieważ stawki MTR/FTR na świecie ulegają dynamicznym zmianom. Z dużym prawdopodobieństwem można przyjąć, iż lista krajów publikowana przez KE nie będzie aktualna w momencie publikacji i stanie się źródłem nadużyć. Oznacza to, iż publikacja ta będzie dezinformacją i będzie wdrażać dodatkowe ryzyko/koszty po stronie operatorów. Dodatkowo, w obecnym brzmieniu zapisów na ocenę konkretnego kraju/operatora pod kątem obowiązku stosowania stawki regulowanej będzie wpływać dynamicznie kursy walutowe krajów spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
 - b) powszechną praktyką jest, że stawki MTR/FTR regulowane w innych krajach, niż EOG, nie są dostępne dla operatorów w PL, co stwarza ryzyko powstawania rozbieżności pomiędzy listą krajów publikowaną przez KE, a ich praktycznością zastosowania i uzyskaniem w rozliczeniach.
 - c) stoi w sprzeczności z definicjami rynku, do których odnosi się delegacja dla projektowanego aktu w Art. 75 Dyrektywy UE 2018/1972 - rynku usługi zakańczania połączeń głosowych w sieci, odpowiednio, ruchomej i stacjonarnej w jakimkolwiek państwie członkowskim.

Wobec zidentyfikowanego ryzyka, iż proponowane działania w zakresie regulacji połączeń inicjowanych poza obszarem EOG wprowadzą dodatkowe koszty po stronie operatorów, proponujemy, aby Komisja Europejska usunęła z aktu delegowanego zapisów regulacji dotyczące połączeń inicjowanych w krajach non - EOG.